2026-2027

BİLHİKEM

İHTİSAS PROGRAMI

2026
2027

BİLHİKEM İHTİSAS

11.Ay

Kimler Başvurabilir ?
Lisans 3. sınıf ve üzeri öğrenciler
Üniversite Mezunları

Başvuru ve Bilgi İçin:
bilhikem.org/ihtisas

Son Başvuru
19 KASIM

Doç. Dr. Ercüment TOPUZ
İslamcılığın Düşünsel Coğrafyası: Türkiye, Mısır, Pakistan ve İran

Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ
Gazzâlî Okumaları

Doç. Dr. Yunus KAPLAN
İslam Düşüncesinin Klasik Metinleri: Şerhu'l-Mevâkıf Okumaları

Doç. Dr. Münir ECER
Eğitim Tarihi Okumaları

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ERTÜRK
Sezai Karakoç Okumaları

İhtisas gruplarının tamamı yoğun okuma ve araştırma gerektirmektedir. Programın gün ve saati, ders hocası ve gruptakilerin ortak kararıyla belirlenir.

Başvuru formu için
QR Kodu okutunuz.

/bilhikem

bilhikem

İHTİSAS

2026-2027 BİLHİKEM

11.Sınıf

İslamcılığın Düşünsel Coğrafyası: Türkiye, Mısır, Pakistan ve İran

Doç. Dr. Ercüment TOPUZ

Gazzâlî Okumaları

Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ

İslam Düşüncesinin Klasik Metinleri: Şerhu'l-Mevâkıf Okumaları

Doç. Dr. Yunus KAPLAN

Eğitim Tarihi Okumaları

Doç. Dr. Münir ECER

Sezai Karakoç Okumaları

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ERTÜRK

İHTİSAS
2026-2027
BİLHİKEM
11.Yıl

İHTİSAS PROGRAMI

İhtisas Programı, çeşitli sahalarda bilgi üretimine canlılık ve özgünlük katmayı amaçlayan BİLHİKEM'in, lisans ve lisansüstü düzeyindeki katılımcılara uyguladığı çok boyutlu bir eğitim programıdır. Bu program ile amaçlanan, iç içe geçen çalışma halkaları eşliğinde ilmi çalışmaların ve üretkenliğin artırılmasıdır. İhtisas çalışmaları kapsamında çok sayıda ders, okuma grubu, atölye ve yayının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

- **İhtisas programına üniversite mezunu olan herkes başvurabilir. Ayrıca Lisans 3. sınıf ve yukarısında eğitim görmekte olan üniversite öğrencileri başvurabilir.**
- **İhtisas gruplarının tamamı yoğun okuma ve araştırma gerektirmektedir. Programın gün ve saati, ders hocası ve gruptakilerin ortak kararıyla belirlenir.**

Bu sene Güz ve Bahar dönemlerini kapsayan ihtisas programlarının **dokuzuncusunu** gerçekleştireceğiz.

2025-2026 Eğitim döneminde:

- **Siyonizm - Tarih, Düşünce ve Güncel Yansımalar**
- **Ahlâk Okumaları**
- **Nefs, Maneviyat ve Hikmet Okumaları**
- **Gündelik Hayatta Mekân ve Din**
- **Muhammed Hamidullah Okumaları**
- **Ali Şeriati'de İslambilim Dersleri**
- **İslam Düşüncesinin Klasik Metinleri**
- **Sinemada Din Felsefesi**

gibi programlarda hocalarımız, yürüttükleri dersler, okuma grupları ve atölyeler ile yüzü aşkın genç ilim yolcusuna yön verdiler.

Bu yıl da BİLHİKEM İhtisas Programı bünyesinde değerli hocalarımızın özgün programlar ile Lisans ve Lisansüstü seviyedeki ve ilgili ilim talipleriyle ufuk açıcı, birikim oluşturucu ve ürüne dönük bir program sunacaklardır. Farklı birimlerden ve alanlardan özel konulara odaklanan ilgilileri, bir araya getiren çalışma gruplarımız katılımcılar ile verimli iletişim ve paylaşımla birlikte üretmenin heyecanını yaşayacaklarını umuyoruz. Bir yıllık asgari 10 hafta ve azami 14 haftalık program çerçevesinde çeşitli ihtisas gruplarımızla, derslerin yanı sıra ilmi toplantılar ve seminerler ile zengin bir akademik dönem planladı. Kitapçık içinde ayrıntılarını göreceğiniz programlarımızdan, lisansüstü çalışma yapacağınız alanda bir ihtisas grubunun derslerine girerek, alanınızda derinleşebilir; okuma gruplarına katılarak, özgün yaklaşımları keşfedebilirsiniz.
Disipliner sınırlardan bağımsız açılan atölyelere yetkinliklerinize göre katılım sağlayabilir, akademik üretimlerin bir paydaşı olabilirsiniz. Dönem içerisinde çalışma gruplarının ilan edeceği sunum ve dizi seminerleri takip etmeniz, ihtisas alanınızda güncel tartışmaları yakalamanızı sağlayacaktır.

Değerli hocalarımızın gayretleri ve ilim gönüllülerinin emekleriyle vücut bulan 2026-2027 programımızın, genç ilim insanları için bereketli olmasını niyaz ediyoruz.

11.Yıl

2026-2027
BİLHİKEM İHTİSAS

İHTİSAS

2026-2027 BİLHİKEM

11.Yıl

Sıkça Sorulan Sorular!

Başvurular nasıl gerçekleşiyor?

Başvurular yalnızca bilhikem.org/ihtisas adresinden yapılmaktadır.

Başvuru sonrası değerlendirme süreci nasıl işliyor?

Başvurduğunuz programın şartlarına göre ilgili ihtisas grubu hocaları tarafından ön değerlendirme yapıldıktan sonra mülakata davet edilirsiniz. Akabinde başvuru yaptığınız programa kabul edilip edilmediğiniz size bildirilecektir.

Programa herkes başvurabilir mi?

Başvuru formunda bulunan şartları taşıyan herhangi bir lisans eğitiminin 3. ve 4. Sınıfında okuyan/lisansını tamamlayarak mezun olmuş olanlar veya lisansüstü eğitimine devam etmekte olanlar programa başvurabilirler.

Bilhikem'e ilk kez başvuru yapıyorum, bu kabulümü etkiler mi?

Hayır, etkilemez.

Bilhikem İhtisas eğitimine daha önce katılmıştım, tekrar başvuru yapabilir miyim?

Evet, tekrar başvuru yapabilirsiniz.

Birden fazla programa başvurabilir miyim?

En fazla 2 programa başvuruda bulunabilir, ancak sadece bir tanesine katılabilirsiniz.

Başvurum ne zaman geçersiz kabul edilir?

Gerekli bilgilerin eksik ve yanlış girilmesi; programı tercih gerekçesi ve çalışmalarına dair bilgilerin girilmemesi başvurunuzu geçersiz kılar. Başvuru formunda bulunan şartları taşımadığı tespit edilenler, programa kabul edilmezler.

Bilhikem İhtisas programlarına katılım ücretli midir?

Programlarımızda herhangi bir ücret talep edilmez.

Başvurular nasıl gerçekleşiyor?

Başvurular yalnızca bilhikem.org/ihtisas adresinden yapılmaktadır.

Başvuru sonrası değerlendirme süreci nasıl işliyor?

Başvurduğunuz programın şartlarına göre ilgili ihtisas grubu hocaları tarafından ön değerlendirme yapıldıktan sonra mülakata davet edilirsiniz. Akabinde başvuru yaptığınız programa kabul edilip edilmediğiniz size bildirilecektir.

Programa herkes başvurabilir mi?

Başvuru formunda bulunan şartları taşıyan herhangi bir lisans eğitiminin 3. ve 4. Sınıfında okuyan/lisansını tamamlayarak mezun olmuş olanlar veya lisansüstü eğitimine devam etmekte olanlar programa başvurabilirler.

Bilhikem'e ilk kez başvuru yapıyorum, bu kabulümü etkiler mi?

Hayır, etkilemez.

Bilhikem İhtisas eğitimine daha önce katılmıştım, tekrar başvuru yapabilir miyim?

Evet, tekrar başvuru yapabilirsiniz.

Birden fazla programa başvurabilir miyim?

En fazla 2 programa başvuruda bulunabilir, ancak sadece bir tanesine katılabilirsiniz.

Başvurum ne zaman geçersiz kabul edilir?

Gerekli bilgilerin eksik ve yanlış girilmesi; programı tercih gerekçesi ve çalışmalarına dair bilgilerin girilmemesi başvurunuzu geçersiz kılar. Başvuru formunda bulunan şartları taşımadığı tespit edilenler, programa kabul edilmezler.

Bilhikem İhtisas programlarına katılım ücretli midir?

Programlarımızda herhangi bir ücret talep edilmez.

11.Yıl

2026-2027
BİLHİKEM İHTİSAS

İHTİSAS DERSLERİ

İslamcılığın Düşünsel Coğrafyası: Türkiye, Mısır, Pakistan ve İran

Doç. Dr. Ercüment TOPUZ

Bu dersin temel amacı, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren İslam dünyasında ortaya çıkan İslamcı düşüncenin tarihsel gelişimini, temel tartışmalarını ve farklı ülkelerde kazandığı düşünsel ve siyasal biçimleri karşılaştırmalı bir perspektifle incelemektir.
Ders kapsamında Türkiye, Mısır, Pakistan ve İran'daki İslamcılık tecrübeleri ele alınarak modernleşme, Batı karşısında geri kalmışlık, sömürgecilik, medeniyet, ümmet, İslam devleti, egemenlik, toplumsal değişim ve dinî otorite gibi temel meselelerin İslamcı düşünürler tarafından nasıl yorumlandığı incelenecektir.
Bu çerçevede ders, İslamcılığı yalnızca bir siyasal hareket veya ideoloji olarak değil, modern dönemde Müslüman toplumların karşılaştığı tarihsel ve toplumsal sorunlara yönelik kapsamlı bir düşünsel arayış olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Dersin sonunda katılımcıların:
İslamcılığın tarihsel ortaya çıkış koşullarını ve temel düşünsel kaynaklarını kavramaları;
Türkiye, Mısır, Pakistan ve İran'daki İslamcı düşüncenin özgün gelişim çizgilerini tanımaları;
Said Halim Paşa, Afgani, Abduh, Reşid Rıza, Hasan el-Benna, Seyyid Kutub, Muhammed İkbal, Mevdûdî, Ali Şeriati ve Humeyni gibi düşünürlerin temel tezlerini değerlendirebilmeleri;
Farklı ülkelerdeki İslamcılık tecrübelerinin ortak noktalarını ve ayrışma alanlarını karşılaştırabilmeleri;
İslamcılığın modern devlet, demokrasi, siyasal iktidar ve toplumsal değişimle ilişkisini eleştirel bir perspektifle tartışabilmeleri hedeflenmektedir.

1. HAFTA	**İslamcılık:** Kavramsal ve tarihsel çerçeve
2. HAFTA	Osmanlı'da İslamcılık ve modernleşme
3. HAFTA	Türkiye'de İslamcılığın düşünsel dönüşümü
4. HAFTA	**Mısır'da modern İslam düşüncesinin doğuşu:** Afgani, Abduh ve Reşid Rıza (1870–1928)
5. HAFTA	**Mısır'da İslamcılığın siyasal harekete dönüşümü:** Hasan el-Benna'dan Seyyid Kutub'a
6. HAFTA	Pakistan'da modern İslam düşüncesi ve Muhammed İkbal
7. HAFTA	**Mevdûdî:** İslam devleti ve ilahî egemenlik
8. HAFTA	**İran'da modern İslamcı düşüncenin oluşumu:** Din, toplum ve devrim
9. HAFTA	**Humeyni:** Velâyet-i fakih ve İslam devleti
10. HAFTA	**Dört ülkede İslamcılık:** Ortaklıklar ve farklılıklar Karşılaştırmalı değerlendirme
11. HAFTA	İslamcılık, modern devlet ve demokrasi
12. HAFTA	İslamcılığın imkânları, sınırları ve geleceği Genel müzakere

SINIRLANDIRILMIŞ TEMEL LİTERATÜR

Giriş:

Mümtaz'er Türköne- İslamcılığın Doğuşu Türkiye
Said Halim Paşa – Buhranlarımız
İsmail Kara – Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi: Metinler/Kişiler

Mısır

Muhammed Abduh – Tevhid Risalesi (seçilmiş bölümler)
Hasan el-Benna – Risaleler
Seyyid Kutub – Yoldaki İşaretler

Pakistan

Muhammed İkbal – İslam'da Dinî Düşüncenin Yeniden İnşası
Ebu'l-A'lâ Mevdûdî – İslam'da Siyasi Sistem

İran

Ali Şeriati – Dine Karşı Din
Ayetullah Humeyni – İslam Hükümeti: Velâyet-i Fakih

Karşılaştırmalı Değerlendirme

10. Olivier Roy – Siyasal İslam'ın İflası
Asef Bayat - İslamı Demokratikleştirmek

Gazzâlî Okumaları

Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ

İslam düşüncesinin zirve isimlerinden biri olan Gazzâlî, hem İslâm dünyasında hem de Batı'da en çok okunan, merak edilen ve tartışılan düşünürlerin başında gelir. Kelâm, felsefe, fıkıh ve tasavvuf alanlarındaki otoritesi, onu bu dört disiplinin merkezine yerleştirmiştir. Öyle ki bu alanların tarihsel süreçleri, genellikle 'Gazzâlî öncesi ve sonrası' şeklinde dönemlendirilmiştir. Düşünürün bu çok yönlülüğünü temel alan okuma grubumuzda; bir yandan onun kelamî ve felsefî düşüncelerini inceleyecek, diğer yandan da dönüştürücü tasavvufi yolculuğunun izlerini süreceğiz.

TEMEL ŞARTLAR:

İhtisas okumaları interaktif bir şekilde işleneceği için eserlerin okunarak gelinmesi, sürekli ve aktif bir katılım sağlanması esastır. Devam konusunda gösterilecek hassasiyet, metinlerarası/eserler arasında ilişki kurmayı ve bütüncül bir yaklaşımla sorunları tespit edip, bu sorunlara yönelik yapılacak analizleri kolaylaştıracaktır. Dönemin sonunda tüm katılımcıların işlenen konular çerçevesinde kendilerinin belirleyecekleri bir konuda araştırma makalesi yazmaları teşvik edilecek ve bunun için birlikte çaba sarf edilecektir.

1. HAFTA	**Abdülhüseyin Zerrinkub**	Medreseden Kaçış: Gazzâlî'nin Hayatı, Fikirleri, Eserleri
2. HAFTA	**Eric Lee Ormbsy**	Gazzâlî: İslam'ın Dirilişi
3. HAFTA	**Eric Lee Ormbsy**	Gazzâlî: İslam'ın Dirilişi
4. HAFTA	**Gazzâlî**	Ey Oğul+Dalaletten Hidayete (el-Munkız mine'd-Dalal)
5. HAFTA	**Gazzâlî**	Nefs Terbiyesi (Tehzibu'l-Ahlak/İhya)
6. HAFTA	**Gazzâlî**	Dilin Afetleri, (Afatü'l- Lisan/İhya)
7. HAFTA	**Gazzâlî**	İnsan Nasıl İnsan Oldu? (el-Füsul fi'l Ecvibe)
8. HAFTA	**Gazzâlî**	Kalbin Acaip Halleri, (Acaibu'l-Kalb/İhya)
9. HAFTA	**Gazzâlî**	İslam'da Müsamaha (Faysalü't-Tefrika)
10. HAFTA	**Gazzâlî**	Kelam ve Halk (İlcamü'l-Avam)
11. HAFTA	**Gazzâlî**	Nurlar Metafiziği, (Mişkatü'l Envar)

İslam Düşüncesinin Klasik Metinleri: Şerhu'l-Mevâkıf Okumaları

Doç. Dr. Yunus KAPLAN

Bu ders, Seyyid Şerîf el-Cürcânî'nin Şerhu'l-Mevâkıf adlı eserini merkeze alan düzenli bir metin okuma programıdır.

Dersin amacı, katılımcıların İslam düşüncesinin temel meselelerini klasik bir metnin kavramları ve tartışma biçimleri üzerinden incelemelerini sağlamaktır. Kelâmın konusu ve amacı, bilginin tanımı, tasavvur ve tasdik, zarûrî ve kazanılmış bilgi, nazarın bilgiye ulaştırması ve delillendirme ele alınacaktır. Îcî'nin metni ile Cürcânî'nin açıklamaları birlikte izlenerek bir görüşün nasıl temellendirildiği, hangi itirazlarla karşılaştığı ve nasıl savunulduğu üzerinde durulacaktır.

Ana çalışma biçimi, Arapça metnin Türkçe tercüme ve açıklamalar eşliğinde yakın okumasıdır. Her oturumda önceki dersin kısa tekrarı yapılır, seçilen pasaj okunur ve tartışmanın öncülleri ile sonucu belirlenir. Gerekli yerlerde başka klasiklerden kısa karşılaştırma pasajları kullanılabilir. Katılımcılardan önceden paylaşılan metne hazırlanmaları ve temel kavramlar için kısa notlar tutmaları beklenir.

Program, başta ilahiyat lisans ve lisansüstü öğrencileri olmak üzere klasik düşünce metinleri üzerinde düzenli çalışmak isteyen katılımcılara yönelik tasarlanmıştır. Temel düzeyde Arapça ve mantık bilgisi okumayı kolaylaştırır. Önerilen işleyişte açıklamalar Türkçe yapılır ve terimler metin içinde ele alınır.

Katılımcıların bilgi türleri arasındaki ayrımları açıklayabilmeleri, kısa bir pasajdaki iddia ve gerekçeleri çözümleyebilmeleri, metin ile şerh arasındaki ilişkiyi takip edebilmeleri ve ele alınan meseleye dair kısa bir değerlendirme yazabilmeleri hedeflenir. Dönem sonunda seçilen bir pasajın bir sayfalık çözümlemesi yapılabilir.

İslam düşüncesinin klasik metinleri, bilginin ne olduğu ve insanın hakikate nasıl ulaşabileceği gibi soruları ayrıntılı tartışmalarla ele alır. **BİLHİKEM bünyesinde gerçekleştirilecek İslam Düşüncesinin Klasik Metinleri dersinde, Seyyid Şerîf el-Cürcânî'nin Şerhu'l-Mevâkıf adlı eseri okunacaktır.** İlk dönemde bilgi ve nazar bahislerine odaklanılacak; bilginin tanımı, kesinliğin dayanakları ve akıl yürütmenin şartları metin üzerinden incelenecektir. Arapça pasajların Türkçe açıklamalar eşliğinde ele alınacağı derslerde katılımcıların klasik metin okuma becerilerini geliştirmeleri ve bir düşüncenin delilleriyle birlikte nasıl kurulduğunu takip etmeleri amaçlanmaktadır.

İlk dönem için önerilen okuma planı

Bilgi ve nazar bahislerinden seçilmiş pasajlar üzerinden ilerlenir. Haftalık başlıklar öğretim amacıyla düzenlenmiştir; eserin tamamının veya ilk bölümünün eksiksiz bitirilmesini öngörmez.

HAFTA	Konu	Okuma Odağı
1. HAFTA	Klasik metne giriş	Îcî ve Cürcânî; metin ile şerh ilişkisi; eserin düzeni.
2. HAFTA	Kelâmın konusu ve amacı	Kelâmın tanımı, meseleleri ve diğer ilimlerle ilişkisi.
3. HAFTA	Bilginin tanımı	Bilgiyi tanımlama girişimleri ve tanımlara yöneltilen itirazlar.
4. HAFTA	Tasavvur ve tasdik	Kavramı idrak etmek ile bir hükmü tasdik etmek arasındaki ayrım.
5. HAFTA	Zarûrî ve kazanılmış bilgi	Bilginin elde ediliş biçimleri ve temel ayrımlar.
6. HAFTA	Bilginin dayanakları	Kazanılmış bilgilerin zarûrî bilgilerle ilişkisi.

HAFTA	Konu	Okuma Odağı
7. HAFTA	Zarûrî bilgilerin ispatı	Şüpheci itirazlar ve bu itirazlara verilen cevaplar.
8. HAFTA	Nazarın tanımı	Bilinenlerden bilinmeyene ulaşma ve düşünmenin düzeni.
9. HAFTA	Doğru ve yanlış nazar	Akıl yürütmenin geçerlilik şartları ve hata imkânı.
10. HAFTA	Nazarın bilgi vermesi	Doğru nazar ile ulaşılan bilgi arasındaki ilişki.
11. HAFTA	Mârifetullah ve nazar	Allah'ı bilme meselesinde nazarın yeri ve gerekliliği.
12. HAFTA	Delil ve genel değerlendirme	Delil bahislerinden seçmeler; bir pasajın ortak çözümlemesi.

Ana Kaynak

Seyyid Şerîf Cürcânî, Şerhu'l-Mevâkıf, çev. Ömer Türker, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, I. cilt. Arapça metin ile Türkçe çeviriyi karşılıklı veren baskı esas alınabilir. Sonraki dönem, okuma grubunun ilerleyişine göre varlık ve mahiyet bahisleriyle sürdürülebilir.

Eğitim Tarihi Okumaları

Doç. Dr. Münir ECER

Eğitim, yaşamın bizatihi kendisi olması bakımından önemli ve her an insan hayatının merkezinde olması açısından aktüel bir mesele olmakla birlikte, tarihsel tecrübe ve birikimle kurduğu ilişki çoğu zaman eğitimciler ve araştırmacılar tarafından yeterince dikkate alınmamaktadır. Hâlbuki hâl ve gelecek, mâziden ve mâzideki tecrübelerden bağımsız olmadığı gibi, önemli ölçüde bu tecrübeler üzerine bina edilmektedir.

Eğitim Tarihi Okumaları, bu meseleyi din eğitimi özelinde ele alarak günümüzdeki din eğitimi anlayış, uygulama ve kurumlarının tarihsel tecrübeler, geçmiş faaliyetler ve kültürel mirasla ilişkisini ortaya koymayı; bu bağlamda tarihsel tecrübe ve hafızayı tanımayı amaçlamaktadır. Ders, İslâm'ın erken dönemlerinden Cumhuriyet dönemini de kuşatacak şekilde din eğitiminin gelişimini, dönüşümünü ve temel meselelerini tarihsel metinler ve akademik okumalar üzerinden inceleyerek geçmişteki tecrübeleri anlamlandırmayı, günümüz din eğitimi uygulamalarına tarihsel bir perspektiften bakmayı ve geleceğe yönelik değerlendirmeler geliştirmeyi hedeflemektedir.

1. HAFTA	Medrese Öncesi Eğitim Kurumları
2. HAFTA	Camilerde Eğitim
3. HAFTA	Medreselerin Kuruluş Nedenleri ve Süreci
4. HAFTA	Medreselerde Eğitim
5. HAFTA	İslâm Eğitiminde Öğretmen
6. HAFTA	İslâm Eğitiminde Öğrenci
7. HAFTA	Medreselerin Gerileme Süreci ve Islahatlar
8. HAFTA	Cumhuriyet Döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı ve Yaygın Din Eğitimi
9. HAFTA	Cumhuriyet Döneminde İmam-Hatip Okulları (Kuruluş Süreci, Gelişim, Sorunlar ve Çözüm Önerileri)
10. HAFTA	Cumhuriyet Döneminde Yüksek Din Öğretimi (Kuruluş Süreci, Gelişim, Sorunlar ve Çözüm Önerileri)

Kaynaklar

- **Ahmed Çelebi,** İslam'da Eğitim-Öğretim Tarihi
- **Ziya Kazıcı,** Anahatlarıyla İslam Eğitim Tarihi
- **M. Faruk Bayraktar,** İslam Eğitiminde Öğretmen-Öğrenci Münasebetleri
- **Mustafa Köylü-Ahmet Koç,** Klasik İslam Eğitimcileri
- **George Makdisi,** Ortaçağda Yüksek Öğretim
- **Mustafa Köylü-Şakir Gözütok,** Anahatlarıyla İslam Eğitim Tarihi
- **Münir Ecer,** Fatımiler Döneminde Eğitim
- **Hüseyin Atay,** Osmanlılarda Yüksek Din Eğitimi
- **Mustafa Öcal,** Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Din Eğitimi
- **Halis Ayhan,** Türkiye'de Din Eğitimi
- **İsmail Kara,** Cumhuriyet Türkiyesi'nde Bir Mesele Olarak İslam I-II

Sezai Karakoç Okumaları

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ERTÜRK

Bu dersin temel amacı, Türk düşünce ve edebiyatının önde gelen isimlerinden olan Sezai Karakoç'un düşünce dünyası, eserleri, İslâm medeniyetine dair analizleri, Türkiye, İslâm ve Batı dünyasına dair söylemleri ve Diriliş düşüncesini incelemektir.

Ders kapsamında Sezai Karakoç'un hayatı, çağdaşları, içine doğduğu dünya, tarihî ve sosyolojik analizleri ele alınacaktır. Yine Türk-İslâm modernleşmesine yönelik eleştiri ve önerileri ile Osmanlı'nın dağılması ve bunun İslâm dünyasında yol açtığı medeniyet krizi masaya yatırılacaktır. Fertten topluma doğru inşa ettiği Diriliş düşüncesinin önemli çıkarımları yine bu derste ele alınacaktır.

Sezai Karakoç'un toplumda genel kabul gören şair kimliğinin yanısıra ve belki bundan daha önemli olan düşünür ve siyasetçi kimliği tüm yönleriyle analiz edilerek, Türk-İslâm medeniyetine dair söylem ve analizleri ele alınacaktır.

Bu çerçevede ders, Sezai Karakoç'un düşünce dünyasını, düşünce dünyasına etki eden tarihî kişi ve olayları, tarihle gelecek arasında kurmuş olduğu ilintiyi incelemeye yönelik olacaktır. Böylece bugünün Türkiye'sinden geçmişin tecrübeleri ve geleceğin temellerine dair Sezai Karakoç ve Diriliş Düşüncesinin ana esasları etraflıca ele alınacaktır.

Bunların yanı sıra Sezai Karakoç'un bazı metinlerine dair bizzat kendisinden dinlediğimiz açıklamaları da katılımcılarla paylaşılacaktır.

Dersin sonunda katılımcıların:

Sezai Karakoç'un hayatı bağlamında dönem analizi;
Diriliş düşüncesinin tarihî bağları ve ortaya çıkış serüveni;
Diriliş dergisi ve Türkiye'deki entelektüel birikime etki ve katkıları;
Türk-İslâm ve Batı medeniyetlerinin mefhumu;
İslâm'ın siyasete yaklaşımının Diriliş düşüncesi ekseninde analiz edilmesi;
Milliyetçilik kavramının İslâmî perspektifle değerlendirilmesi ve İslâm birliğine etkisini tartışabilmeleri hedeflenmektedir.

1. HAFTA	Doğu'nun Yedinci Oğlu: Sezai Karakoç ve eserleri
2. HAFTA	Devr-i Kadim'in izinde: Sezai Karakoç ve Diriliş düşüncesinin öncülleri
3. HAFTA	Sezai Karakoç'un çağı ve çağdaşları
4. HAFTA	Ba'sü Bade'l-Mevt: Diriliş düşüncesinin doğuşu
5. HAFTA	Çok sesli bir haykırış: Diriliş Dergisi
6. HAFTA	Fikrin aksiyona dönüşmesi: Siyaset ve Diriliş Partisi
7. HAFTA	Yeniyi eskiyle kökleştirmek: Diriliş düşüncesinde Osmanlı tasavvuru

8. HAFTA	Yitik insan yozlaşmış medeniyet: Diriliş düşüncesinde Batı tasviri
9. HAFTA	Zamana meydan okumak: İnsanlığın kurtuluşu ve İslâm
10. HAFTA	Ruh Pencelerini Allah'a açmak: Sezai Karakoç'un şiiri
11. HAFTA	Şiirle perdelenmek: Sezai Karakoç'un entelektüel portresi
12. HAFTA	Düştüğü Yerden Kalkmak: Diriliş neslini yetiştirmek

Sınırlandırılmış temel literatür

Giriş:
Turan Karataş: Doğu'nun Yedinci Oğlu
Ömer Ertürk: Sezai Karakoç'un Kutlu Millet İdeali

- **Mahmut Kanık:** Diriliş Akımın Öncüleri (Makale)
- **İlyas Dirin:** Diriliş Dergisi (Makale)
- **Hamit Can:** Siyasal Bir Tasarım Olarak: Diriliş Partisi (Makale)
- **Ejder Okumuş:** Bir Medeniyet Düşünürü Sezai Karakoç'un Diriliş Düşüncesinde Medeniyet (Makale)
- **Sezai Karakoç:** İnsanlığın Dirilişi
- **Sezai Karakoç:** İslâm
- **Sadi Karacı:** Diriliş Şiiri ve II. Yeni: Sezai Karakoç ve Dönemdeşleri (Makale)
- **Rasim Özdenören:** Sezai Karakoç Bir Entelektüelin Profili (Makale)
- **Sezai Karakoç:** Diriliş Neslinin Âmentüsü
- **Sezai Karakoç:** Çağ ve İlham IV
- **Sezai Karakoç:** Çıkış Yolu III

Not: Bazı haftalar iki makale birden okunacaktır.